

(Când în anul 1892 în luna octombrie)

Anul I. Octombrie Noembrie 1892 No. 7 și 8

Povestea Maicei Domnului

— Buzoianca, în la matca, în 1892 —
 A fost odată un om mare, cu loporu mare, și s-o dus
 în pădurea mare, ca să iacă lemn mare, și i-o scos în cîm-
 pu mare, și-o iacău, biserică mare, cu nouă uși, cu nouă
 altare, cu ferestele soare, sfîntul soare. În altarul cel ma-
 re ședea Sînta - Maria - Mare; în altarul cel mic ședea Sin-
 ta - Maria - Mică; în altarul de mîrgărintar ședea Maica Dom-
 nului de cetea și slujia. Căta în cărți, gata, în loaga pîr-
 tite, ca să vadă pe Dumnezeu, pe fiu, și pe D-zeu
 și i-o văzut, și-o văzut pe Ion, Sînt Ion, nașu lui D-zeu.
 De cit loc i-o văzut, înainte i-o esit, cu păr galben pînă-n
 pămînt, în frunte înainte i-o iulius, călea i-o cupîns.
 — Hei, Ioane, Sînt Ioane! n-ai văzut, n-ai văzut pe fiul
 meu, pe fiul tău, pe D-zeu? —
 — De văzut nu l-am văzut, de palmă-am auzit, că il
 chinuiră cîmii păgîni de ijdani, spurcați neholozati; coroa-
 nă de spini pe cap-pusu-i-o, cu brîu de cîulină încinsu-l-o, în
 sus, surlitu-l-o, trei rîni făcîtu-i-o, trei pahare de sînge cursu-
 i-o, cîmii păgîni de mare bucurie băutu-l-o; cit băut, băut cit mai
 mult irosit.

— Buna călea, mare!
 Maica Domnului cînd a auzit, o simțu un multe mare
 ascuțit, ca o simcea²⁾ de cutit, și s-o dus acolo ca să si pue
 inna să si facă samă³⁾ singura; cînd o ajuns acolo s-o
 topit ca ceara muplele și s-o sleit, ca aur.

O știut un bulătău⁴⁾ mare, fără rînd; cînd o ajuns o fost
 prund, au fost ramas numai o leacă de bălita, din care
 o esit o broscuță.

2) Simcea sau așcutul capului.
 3) A face înăva.
 4) Bulătău sau iaz glodos cu broaște multe.

—Of maică! ce te vâlcăreşti, ce te tingueşti așa tare?

—Cum nu m-oi vâlcăra și cum nu m-oi tingui după fiul meu, după D-zeu!

—Maică! nu baga sama, nu te vâlcăra așa tare, că și eu am avut 12 pușori, ș-o venit o roată sforoată și i-o calcat pe toți odată, și numai unu o scapat, care-o fost mai mititel și de drag ce ce mi-o fost. I-am pus numele *busuioc*.
—Ia să-l văd și eu, broscuță.

—Busuioace, vin la mama 'ncoace!

Tare era supărată Maica D-lui, dar cind l-o văzut;

cu niște picioare băscărețele,

cu niște mini lăboșele,

cu niște ochii boldiței

o zimbit a ride, ș-o luat Maica Domnului pe broască, ș-o svirlit-o cu picioru, ș-o zis: „broască unde n-a fi, apa să nu fie bună de băut.“

Și s'o luat Maica D-lui și s'o dus înainte; s-o întâlnit pe drum cu meșteru de lemn și l-o întrebat Maica D-lui:

—De unde vii meștere de lemn?

—Da vin că m-o chemat jidani să le fac o cruce de răstignit; ei o zis s-o fac ușoară ca s-o putem purta, da eu am făcut-o mare, că este lemn destul.

Maica D-lui l-o blăstăniat așa;

„să lucri cu anu

și să capeți banu-

Ș-o pornit tot înainte Maica Domnului și s-o întâlnit cu un țigan; țiganu de departe o zis:

—Buna calea, maică!

—De unde vii meștere de fier?

—Da vin că m-o pus jidani să fac piroane; mi-o dat fier pușintel și încă am mai furat din el, ca să nu fie piroanele groase să-l doară de tot pe fiu-tu.

—Să dai odată cu ciocanu

și să capeți banu.

Și s-o dus tot înainte Maica Domnului, ș-o ajuns la jida unde s-o chinuit D-l Hristos, ș-o intrat în casă la jidani. Jidani tocmai atunci să puneau la masă. Atunci au strigat jidovi:

— Ce cauți, pe fiu-tu, pe D-zeu? El te; cit singe i-am băut, cit i-am iro: de unde este de la al 7-a părete, c că-l fiert, ș-a bate din aripi, ș-a cînt trāvul ista că este fiert, ș-a eși di uitindu-se la Maica Domnului, cuc blid (strachină) afară și au cîntat eșit din blid afară și au inviet; e trāvul au dat din coadă și i-o sti aripi ca să cînte și iar i-o strop pestriți au rămas și ei pe obraz. o fost și s-o luat pe drum jidar cu fuga și svirlea cu bolohani hani, și-i svirlea înapoi și i și. Ș-o întrebat jidanii ce au zis că: sunt ouă roșii și va fi cit a fi lumea.”

Cine știe povestea

Domnului de mîna

ia mese strînse, l

ne la anu, la

ta și-l va d

cu intept

clii apr

use,

asta și n'a spune-o, il va lua Maica

stîngă și-l va duce pe puntea strimbă

a făclii stînse; da cine e și-o ș-o va spu-

una, la săptămîna, il va lua de mîna dreap-

ce pe pe o punte lată, unde să judecă dreptii

și pe la mese întînse, cu pahare pline și cu fă-

Culeasă de M. Lupescu

Publicăm și o variantă a acestei povești culeasă din sa-
tul Dolhasca (Suceava).

II

Cînd jidovii au prins pe Hristos, Maica sa umbla pe
toate drumurile văicărîndu-se, ne știind unde l-au dus. Se
întîlnește cu un om și-l întreabă dacă n'a văzut pe fiul

1) Sătenii cred că după ce mor, sufletul lor, după ce trece prin fel-de-fel de încercări, ca să ajungă la raiu, trebuie să treacă pe-o punte de peste un riu ce arde cu fierină și smolă unde caș toți cei ce au lucrat fapte rele. Cei ce au lucrat binele, au puntea lata, cei răi au o punte îngustă ca o sîmca de cușit.

este al șaptelea păre-
sit; atunci va învia el,
ind a cînta cucosu ista
a; și cînd a mișca păs-
n blid afară. Atunci ei
oșu o inviet și o eșit dîi
și păstrāvul iară-și au
uitāndu-se iu blid, pās-
opit; și cucosu o bātut din
e obraz, și de atunci
D-l Sfint au eșit de unde
dî după Maica D-lui de da
Maica Domnului lua bolo-
in bolohani se făceau ouă ro-
sint acelea? Maica Domnului
căci astăzi este ziua de paști

său. El spune, cum nu, că singur l-a făcut crucea, și ca să o găsească mai de grabă, a lasat-o mai mare. Maica D-lui zise: „meșter de lemn, se lucră cu așu și apoi să ei banu, așa că de aceea îi mult de lucru la lemn. Mergind mai încolo, întâi pe un altul și iar îl întreabă: „Da; acesta spune că l-a văzut și încă, el a fost de l-a făcut crucea de bătuț în palme și picioare. Da, ca să-l mai ramie și-l fier, lera făcut mai mic. Maica D-lui zice: „meșter de fier, se dai odată cu ciocanu și să ei banu. De atunci îndată se face un lucrisor mic din fier și-l cu pret. Nu tocmai departe mai mergind, se întâlnește cu o broască care o întreabă: „Ce mai plingi Maica D-lui și te mai vădăresu? Tu am avut 2 pușori, mititel, frumusei, și boloditel, și o venit o roată forforoată și mi-o luat pe toți odată, și n-am mai rămas de cit cu unu, mititel și frumusei. Maica D-lui îi cere să-l vadă și ea. Broasca îi strigă: „Tămo, Comoroace, ești din busuioace, vin la mama în coacă. Cînd îl văzu Maica D-lui, cu toată scirba ce avea, o pâlă și, velicioasă de broască: „Tu cînd îi muri, să nu te îngulești de-i muri cu fața în jos, să te întorci culați n sus; undă și fi tu în întina să se facă apă bună. Adică nu poate trăi broască să nu fie apă pentru baul. S. Mibăiescu

Legendele animalelor

Lupul și gîngăniile cele răle.

După ce D-zeu a făcut omul și dobitoacele, se illocbtilă, s'a apucat dracu să-și facă și el ceva. A făcut din lut un lup. Numa iacă vine și D-zeu, care zice dracului: „zi-î să se scoale.“ Dracu zice: „sai lup și minincă pe D-zeu!“ Lupu nu se scapală, D-zeu cere să-i lădea lui că l-a învia. Dracu i-l dă, D-zeu s'apucă de l-mai cioplește, din cari aschii s'a făcut fel de fel de gîngăniile: șerpi, broaște, șopirle. . . După aceasta D-zeu zice lupului: „sai lupu și minincă pe dracu!“ O dată, sare lupu și de tot la dracu. cit pe ce să-l minince.

Fie-care lup are trei peri de drac in frunte de aceea ii fioros.

URSU I FACUT DIN RUS

Cind umbra D-zeu cu St. Petru pe pamint, s'au dus la o moara. Cind sa iure un Rus ce era acolo, IsI intoar-se cojocu pe dos si se puse dupe usa. Cum intra D-zeu, el incepe a mormai ca sa i sparie. D-zeu ii zice: „Urs te-ai facut, urs sa fi, si asa a ramas din acel timp.

PORCU I FACUT DIN IUDAN

Tot pe cind cind umbra D-zeu pe pamint a ajuns la o crisma. Intra in launtrii Jidanii ascunsesse pe o jidauca sub o covata si intreaba pe D-zeu se gicjasca ce-i acolo. „la un porc”. Cind radica covata ese o scroafa. . . De atunci ei nu mivunca carne de porc nici pestele care ure slanina ca porcul.

S. Mihallescu

HOLERA

CINTEOE

1) Cind 2) M. care in partile de la oimp sa rosteste ca gn frantuzese la munte sa rosteste ca mhn. Asa se vice mnic (mic) mnie (mieu) asemenea mnere (nuere) etc. P care la cimp sa rosteste k, la munte se pronunta pkicior (picior) pkeli (piele).

1) a celui a insala. 2) paki ini di

ȘEZĂTOAREA

141 Frundzi verdi ma
nu-î strein nîmi ca
doarî cucu dim pădi
Da nicî iel nu-î stre
î i sturdzu văr pr
î mîerlușca surore,
poati lua cu e.

* *

142. Frundzi verdi
um nu-î doru ma
isti cîti dealuri vi
u sî oprești la nî
vîni n-agiungi la
Doruli talharîu di
nu mă. celui4) pi
Tu pi mulți aî. îr

Anzil din Cotîrgaș.

Lș
suas.

Lăsăm per
porul că. e
feliu de
stă bor
De
eu+

altă
ste mama
leacuri să int.
ală.
oftoria cea măi răs
mujdeiū, adică pisat
cîteva ori, să minîncă
și cel bolnav scap ă.
Alt leac este afu mă
de cal alb are putere de
lă. Ast-fel se explică de ce
adese orî înfîpte tidve de cal
pe cîmp; așteaptă pîn. ă ce-!
urmă îi ia tidva și o înfige în

4) a celui a înșala. 5) bg. hini bin. 6) n'ar fi.

trăciuni pi mini nu m'ai lasat.
mini Frundzișoara lemn pîrlit
iri di cit doru cu urî,
in tari, măi bghini5) mort îm pămînt;
imari di cit doru cu nacaz,
măi bghini mort într'on ceas;
di cit doru cu urgii,
măi bghini mortea sî-m vii'..

* *

arii maslini

i cîni

ai!

mi

nini.

cîni,

mini.

alat,

a)

143. Frundzi verdi doau-aluni
batî-ti pustiea lumi,
cîni ț'o zîs ții «lumi», . . .
n'o știut de-ați puni numi.
Lumi ești, lumi n'ai ci, 6)
lumi di ti-ai prăpădi,
ci m'am hrănit de-a trăi.

J TEODORESCU

HOLERA

dată să spunem cum își închipue po-
holera; de o cam dată iată cam ce
rebuințează pentru a scapa de acea-

pîndită este *usturoiul*, cu care fă-
bine. să unge peste tot corpul de
ce cît să poate măi multe *căciulii*,

cu *falcă de cal alb*. Numai falca
a vindeca această uricioasă boa-
prin gardurile țăranilor să vād
Găsăște omul un cal alb mort
minîncă cioarele și cîni, și pe
vîrful unui par de la gard

pentru vreme de holeră. Doamne fereşte.

A. Gorovei

COLINDE.

II. I)

Mă uităi în deal pă mare
florile dalbe,
tare vine-o corăbioară
florile dalbe

Corăbioară ce-mi aduce ?
Şase jidovi d'ai bătrini,
cu barbile pîn la briu
Corăbioara-mi mai aduce
p'Isus Hristos mititel
mititel şi 'nfăşetel.
Infăşetel în flori de măr;
nu mi-l duce să mi-l crească
şi mi-l duce să-l muncească;
munca 'utăla ce-l muncise,
pahar d'amar îi dedese;
munca doua ce-l muncise,
pă cruce mi-l răstignise.
cu piroane-l pironise.
Veniți Sfinți, veniți părinți
veniți din toate părțile.
citiți voi Sfinți, pă cărți albe
cetiți Vineri și Simbătă

Duminecă pân'la prînz.
Peatra 'n patru s'au crăpat,
îu slavă s'aũ înalțat.

III

Vine Ghiță tinerel
p'un cal murg și bididel,
cu șaua de argințel
cu scările val de fer
cu biciu cu măciulie;
sări cer, sări pămîntul,
sări poarta soarelui.
Soarele nu fuse-acasă
și fuse la lungă coasă,
să-mi cosească fin cu flori
să-mi aibă de sărbători.
Cai de mină mi-l luară,
în grajd de peatra mi-l băgară,
cu proptele gălbenele
se primblă boeri prin ele,
cu streșini de busuioc,
busuioc verde pă masă
rămii gazdă sănătoasă.

Culeasă din satul Hoana din jud. Ilfov în 1878

SERAFIM JONESCU

BABA ȘI MOȘNEAGUL
(Poveste)

I

A fost un moșneag și c'o babă, cari n'aveau nimic alt

de cit o puicuță și un cucoseț. Moșneagul avind o puicuță și un cucoseț. Moșneagul se duce la vinat. Baba îi răspunse că ce-i va da de mâncat? Ia-ți cucosețul în sim și unde-î flămânzi îi face foc: taie-l, frige-l, și-l mîinecă.

Moșneagul cu cucosețul s'a luat printr'o pădure pustie; la mijlocul ei însă găsi o curte plină de bucate. Moșneagul mîncă din bucate și apoi s'a culcat. A doua zi a venit un Caraochi, cel mare cu trei copii și seî, cit năsiplu năsiplu. Caraochi a venit a început a întreba pe Moșneag: ce a făcut și ce a cîștigat? S'a dat samă tot ce au făcut: unul schiop însă au ramas, și-l întrebă la urmă el a zis; Moșneagul aceluia n'au trimis.

Cînd s'au dus Moșneagul și baba să-l eie în cănci Caraochi, a zis tunc cucosețul a bătut din aripi și o cîntat Cucuriguuu! Satanile atunci au perit toate, toate și a ramas Moșneagul cu cucosețul singuri. Fără du-se ziuă Moșneagul s'a luat din acea curte tot ce a găsit de mîncare, și s'a dus la babă inapoi cu cucosețul povestind babă cum o umblat și ce-o vazut.

Era în toamnă și o babă Moșneagul avea o fată și baba iarăși o fată. Fata Moșneagului se ducea în Sezătoare într'o casă pustie. S'a dus într'o curte și s'a luat și mîțul după dansa. Ea, a făcut mîncare aceluia în casă și a dat întai la mîl de mîncat, și apoi la mîncat ea.

După ce a mîncat a zis mîțul fetei; se se suie între horn și se sîdă un clopot malcom, că are se vie niște drazi. Au venit chiar pînă ce au umplut casa, cu cîntări, cimpoaic, scripce și ziciau de ciocotia casa și au zis: hai fată la joc. Fata are se toarcă, răspunse mîțul. S'au apucat ei și-î au tors. După ce au tors, au zis: hai fată la joc. Fata are să rîșchie. Las c'om rîșchie. Hai fată la joc. Fata are se spele torturile. Las c'om spala noi. Hai fată la joc. Fata are se depene. Las c'om depena noi. Hai fată la joc. Fata are de urzit pinza. Las c'om urzi noi. Hai fată la joc. Fata are se pue pinza. Las c'om pune-o noi. Hai fată

la joc. Fata are sa dee prin spată și ita s'o pornească.
 Las c'om porni noi. Hai fată la joc. Fata are să lese.
 Las c'om tese-o noi. Hai fată la joc. Fata are s'o lea din
 slative. Las c'om iua-o noi. Hai fată la joc. Fata are s'o
 spele. Las c'om spala-o noi. Hai fată la joc. Fata are
 s-o facă val. Las c'om lace noi.

După ce au dat dracii pinza val și cind s'o cheme la
 joc, cucosu a cîntat ș'atunci. Ei au perit s'au dus care'n
 cotro a apucat: iar fata moșneagului ș'o luat valul de pin-
 ză și s'o cam mai dus însotită de miț, acasă.

Fata babei văzind pe fata moșneagului că ș'a gătit pinza,
 s'o dus și ea in ceea-laltă, luindu-se mițul și după
 dînsa. Ea e tot asvirilit cu bolohani in miț, doar ș'ar in-
 loaree inapoi a casă; el însă, nu ș'a întors ci a mers după
 dînsa, acolo. Acolo fata a făcut mîncare, a mîncat și mi-
 țului abia la urmă i-a dat ceva, până atunci, la tot arun-
 cat cu piciorul. După ce ș'a hrănit ea, mițu zise cătră dia-
 sa să se suie după horn și să saza acolo molcom, că are
 se vină mai tîrziu miste draci ș'are să o cheme la joc.

Toceai atunci au venit și ei ș'au umplut casa ș'au zis:
 Hai fată la joc. Fata are se loarcă, le respunse mițul. Las
 c'om iouare noi. Hai fată la joc. Fata are se rișchie. Las
 c'om rișchie noi. Hai fată la joc. Fata are sa spele tor-
 turile. Las că le-om spala noi.

După ce au spalat dracii torturile aū zis iar: Hai fată la
 joc. Fata are să dea mițul itaca. (nu ș'au dat) și s'o dus de du-
 dă scăi fata. Fata a luat cu bolohani și nu i-a dat lui miț
 și nîmîncă. Atunci el a dat o sîmă gîlcată, pînă ce i cub
 coșul a cîntat și ast-fel fata babei a rămas cu torturile lei
 pinza negata.

..II

Din Cîmpul Broșteni (Suceava) N. VASIU

METEROLOGIE POPULARA

LUNA

Intunecimile de lună le explică poporul spunînd că pe
 lună o minîncă vîrcolacii.

(1) Vezî No. 2 pagina 124

Cînd a fost ultima eclipsă totală de lună (octombrie 92) o femeie din Preutești mi-a spus că vircolaciî să fac *din tărîțele de la făina pe care o cern oamenii duminica* „Dacă n'ar cerne oamenii făina duminica n'ar mai fi vircolaci. Așa am apucat din bătrîni așa spun și eu“.

A. Gorovei

PLOAEA

A. Mijloace de a porni ploile

II)

In scop de a porni ploaea, doi flăcăi din sat pleacă noaptea tîrziu cu o găleată cu apă, pe care o ține unu, ear cel alt cu unu sau mai mulți clopoței pe care-i sdrîncăne cînd se apropie de oameni care in timpul verei se culcă pe afară; alții se lasă singuri a fi udați : ear alții nu au timpul a scăpa căci cel cu apă toarnă pe cei culcați fie femei, copii ori cine, și apoi o iaū iute la sănătoasa. Acest obiceiū se chiamă Udătoarea.

Grozești (Mehedinți)

C. GHERHINESGU

B. Mijloace de a opri ploile

I.

In satul **Petia** (Suceava) și in alte sate, cînd plouă prea mult, pentru a face să inceteze ploile, cineva fură o icoană de la casa altuia și o aruncă in fîntină cu credință că astfel ploaea va inceta.

II.

Cînd eram copil, recitam următoarele versuri ca să să opriască ploile:

Fugi ploae călătoare
că te-ajunge sfîntul soare
cu nu paū

1) Vezi No. 5 pagina 154

cu nu maiu
cu sabia lui Mihalu.

D. P. Herescu din comuna Mălini (Suceava), comunică următorul descîntec „de ploae :“

Stai ploae curgătoare
că te-ajunge sfîntul soare
cu un maiu
cu un paiu
c'o bucată de malaŭ,
cu sabia Domnului,
cu cuŭitul orbului,
tac capul omului
şi pune pe-a Domnului

Dapă ce recitează aceste versuri, să pune în faţa casei un topor cu ascuŭitul în sus, o sapă, o cociorvă şi o lopată.

A. Gorovei

BABA CEA PROASTĂ ŞI FLĂCĂUL CEL HÎTRU

(Poveste)

A fost odată cînd a fost, căci de n'ar fi fost nu s'ar mai povesti. A fost o babă şi ea avea un flăcău şi o fată. Baba era proastă şi fata, iar flăcăul era hîtru. Într'o zi flăcăul voind a ciopli ceva cu barda şi fiind că nu prea lăia, a ascuŭit-o cu cutea. Pe urmă punînd cutea pe horn, el s'a dus afară din casă şi a început a ciopli; cînd numai ce aude bocete şi vaiete în casă. Ce era ?

Baba venind în casă şi văzînd cutea pe horn, începuse a se văicăra zicînd : Vai de mine! Vai de mine! Uite, c'a pus cutea pe horn şi eu am să te mărit, dragul mamei!... şi tu ai să faci un copilaş şi are să cază cutea 'n capul copilului! Şi are să-i spargă capu! Dar fata fiind şi ea acoloa începu şi ea a se văicăra: „Mămucuŭă! mămucuŭă! eu am să mă mărit . . ! Şi am să fac un copilaş! Şi are să cadă cutea 'n capu copilului! şi are să-i spargă capu“!

Venind flăcăul în casă, le întrebă că ce au păŭit, ce

este? Dar baba, iar începe a se loți. „Vai de mine! Vai de mine! Ai pus cutea pe horn. Și soră-ta are să se mărite. Și are să facă un copil. Și are să ducă cutea în capu copilului! Și are să-i spargă capul.”

Flăcăul văzându-le așa de proaste, începu a le blestema: „Bată-vă D-zeu să vă bată! Mă duc pe lumea mea, și de-o-lu găsi mai proști de eu. Voi vedea o-iu mai veni înapoi iar de-o-iu găsi mai hitri, rămân pe acolo; și a plecat.

În amurgul sărăci, flăcăul ajungând într'un sat, trase la o casă să găzduiască, și intrând în casă zise către femeia de gazdă; „Buna vremea! Doamnă, vremea? Bine că ai venit să-mi începi slănina, că bărbatul meu nu vrea să o înceapă până ce n-a venit vremea. Aide-mă rog, și mi-o începe!”

„Nu știu unde e D-tale pe jumătate. Flăcăul se duce numai de cătu pod, unde era slănina, o taie pe jumătate, dă și femeii o bucată să puie la foc. și el pleacă mai departe pe ulița satului cu slănina partea convenită lui. În urma flăcăului, cu slănina, sosește și bărbatul femeii de la pădure, cu lemne. Femeia iese înaintea barbatului la poartă și-i spune: „Nu știu una bărbate! că a venit vremea și am început slănina; și i-am dat și lui pe jumătate pentru că mi-a început-o, am pus și la foc.”

Dar bărbatul său începu a o blestema și a o întreba: „Cui ai dat slănina? Unde s-a dus omul cu slănina? Iacă s'a dus pe aici, pe ulița asta.”

Bărbatul ei încalca repede pe cal și să ducă la fugă după omul cu slănina. Cel cu slănina văzind că vine după dînsul, ascunde slănina în niște buruene și slă în drum.

„Nu ai văzut mă rog, un om cu o slănina în spate? Ba l-am văzut; fugea un om cu o slănina în spate, fugi fuga, că-l ajungi.”

„Mă rog D-tale, mai de grabă l-ai ajunge călare ori pe jos? Ba mai de grabă pe jos, cu două picioare, de cît cu păru, adică călare.”

„Apoi dacă e așa, une calu, te rog, să mă duc fuga după dînsul, să-l ajung.”

— Ei bine; să-l țineți dar n'are nici un mare calul? —
 Nu, n'are nici o duă să fugă după cel care stă în
 sub Edicăul și reține, toada calului și o bagă într-o răpătura
 de pământ și îl ascunde într-un dos și el începe ma-
 nstriga: înapoi, omătrel vin repede să-l întră în calul în pă-
 -mint. Acela: ești aude de cal, se întoarcă repede și apoi.
 — Flacăul nu mai înceta de a striga: vino repede mă rog
 să-l întră în calul în pământ ia vază. Nu-te amintea că eu,
 -te calul n'are nici un mare și ai spus că n'are nici un mare
 i. Pe artoă omul s'a dus. Dacă să și hadă novasta, iar Flă-
 căul a luat slămina și calul și a plecat în alt sat, mica să
 -igășcă o damenă mai cumini, de abt dinșul și mo-i e —

A doua zi sara ajungind în alt sat, se duse să găzdu-
 ; în stărilor de casă. Întră în casă, înăuntru în vremea și i zice:
 . Bineți am în gazdă, pădisorule și i și săni stătuți
 -o. Omul de gazdă locuiește în vrea în dea satul. Avite,
 să că o ave o turmă de vite din ograda, boi, vaci, o mână și,
 și nu știa cum să se facă-ia să lingă sare și să fie că o vea
 și drobul de sare în pod și nu-l ajungea capul, cum să dea
 -săreă jos, să dea la vite. Cum marți grâu și vite și
 și acum să necăje să-l și pe celelalte. De ce să o vea
 -imi. Flacăul îi zice: Ce mi-ă dai mie, să-ți dau eu sare la
 vite?

— Bine dragi moșului, țineți la o păreche de boi, care n'are
 -numai, și să-mi lingă vitele săre și să-mi destule
 de la D-zeu. Flacăul, ia o funie, se sui în pod, deagă un
 drob de sare și-l idă numai de jos și pe șurcă-l dă
 la vite să lingă, apoi ia o păreche de boi și să dogel mai
 înainta. Trezind pe uliță, să ducă la un alt om să găz-
 duiască. Acolo, găsește un car în casă și spunea omul de
 n'are ea, dar primă cu toată inima, dă o țară locuind-că
 , făcuse un car și-l încheiasă în casă și acum să-l ajungea
 și mintea cum să-l scoată afară în ograda. În ziua, ioșu și
 al. Flacăul îi zice: Ce mi-ă dai mie, să-ți dau eu sare la
 eu afară? —

— Dragi moșului, țineți la, care numai scoate-l afară, mă
 rog, că la vară mi-o i face un sac în ograda și să
 UCENI R. M.

El s'a apucat numai de cît și a desfăcut carul, și l-a scos afară bucată cu bucată și acolo l-a încheiat iar; a pus boii la jug, slănina 'n car, calu l-a legat de car și s'a dus mai departe unde a găsi oameni mai cuminti de cît dînsul.

Trceînd pe ulița satului, aude la o casă zuruind și să duce acolo. ca să vadă ce e. Ce era? Doi oameni suia nucile în pod. Aveau tinda plină cu nuci și se pusese unul cu lopata și altul cu țăpoiul ca să le urce în pod; nucile nu să lua de tel în țăpoi, de pe lopată iar curgea jos și astfel tot zuraiau. Flacăul le zice: Ce mi-ți da mie că să vi le suiu eu în pod.

—Ce ți-om da? Ți le dăm pe jumătate numai te rog suile în pod.

El iea un sac și numai de cît le suie în pod jumătate; jumătate însă și le pune 'n car și pleacă mai departe pe uliță.

Aruncîndu-și ochii la o casă, vede două babe cu un oboroc și cu un sac; ele tot eșiau din casă, pune oborocu la soare, îl acopereau cu sacu, și-l duceau în casă.

El zice •Bună-ziua mătușă! Da ce faceți D-voastră acolo?

—Ce să facem, dragul mătușei!... Ia cărăm și noi cu oborocu, o leacă de lumină 'n casă. Ele făcuseră o casă nouă și nu-î făcuseră ferestre și acum se năcăjau să care lumină în casa cu oborocu.

—Ce mi-ți da mie să vă fac eu lumină în casă? le zise flacăul.

—Ce să-ți dăm? Ce-i cere, ți-om da, dragul mătușei, numai să ne faci lumină în casă.

—Apoi să-mi dați o merță de popușoi.

—Ți-om da, dragul mătuși.

S'apucă el numai de cît și taie vr'o cîte-va birne în părete și le face feresti.

Acum iea flecăul nostru și merța de popușoi, o pune 'n car și pleacă 'napoi acasă, că acum avea car cu boi, cal, păpușoi, slănină, nuci,.. avea de toate acestea și pentru ca oameni mai hîtri de cît dînsul nu găsise, veni iarăși la proastele lui.

Și eu veniî pe o șea și vă spusei așa, și încălecaiî pe o poartă și va spusei povestea toată.

SUPERSTIȚII

156 Cînd se varsă chibriturile,* au să-ți vie musafiri.

157 Lumînarea din ziua de Paști cînd iese preotul cu Invierea, e bună de pastrat pe vară cînd sînt furtuni cu tunete. Aprinde-o în casă și, va fi bine.

158 Cînd auzi întăi cucul în fața, e a bine; de auzi pupăza întăi, te spurcă.

159 Cînd vezi craiu nou, de ești afară să zici: «sănătate în casă, și ploșnițele afară.» De ai asemenea podoabă în casa ta, ori de ești bolnav, să zici:

»Craiu nou, craiu nou!

»na un fideleş1) gol

»dă-mi unu plin

»roș ca călina2)

»gras ca slămina

Asemenea să potrivești tot deauna cînd este craiu nou, să ai parale 'n pungă dacă vrei ca toată luna să te joci cu ele.

160 Pe cine strînge cruciș de cap popă făcut din nou, nu-l mai doare capu.

161 Cînd îți mor copiii să-î vinzi pe fereastră altora, și cu banii ce ieî pe dinșii să cumperi lucruri de mîncare și să le dai de pomană. Copii se vînd numai celora ce li trăesc băeți.

162 Cînd pepenii (ciastaveți) au floare multă și nu rodesc, strînge floarea Duminică dimineața cînd e popa în biserică, și bate-o c'un băț în răsrucele drumului și atunci vor rodi.

163 Seminceriî (sămînță de popușoi) după ce î-ai desfacat, ciucălăii să-î asvîrli în drum, căci de-î vei pune pe foc, toți popușoiî vor face tăciune.

164 Cînd e lună nouă, nu se grijește casa că se fac ploșnițe și alte juvine.

165 Cînd e lună nouă, nu se samănă legume nici nu se răsădesc pomi, că nu fac roadă ci numai floare.

166 De ploșnițe scapi dacă grijești casa ș'o văruești în lună veche în zile de post, varuind-o îndărăt și molfăind ceva,

1) Fideleşul e un vas.

2) Călinul ie un copăcel ce face roade roșii zama roadelor lui ferte poporal le întrebuințază ca leac contra tusei.

SUPERSTIȚII

ca coji de pine
167 Spre Alexi Boj, omu lui D-zeu, cind es jivinile din pă-
mint (17 Marti) să ia o uca de tinichea cu coada
-eu care preuta cădește) se pune în ea jani] să pune peste lei
-tămie, se împrejura cu ea casa dăntărind din clește
Jivinele și cele rele nu se vor putea atunci apropie de casa
-decit numai până uade al ajuris fumul tămiei.

168 Femeea îngrecată] să nu fure nimic și să pœ în sân,
-să face copilă ea sams întocmai ca licoa furat.

169 Cînd fulgeră, tună și trăsnește, să dai afară din casa
mița și cînele căci în ele se ascunde necuratu și trăsnește
casa. Asemenea trebuie să închizi ușele și ferestrele, să astupi
cahla (gura hodgeagului din pod) nu să nu între necuratu
în casa.

170 Cînd întri într'o capistă și ai bolfe, să te lovești la
ele de 3 ori c'un ciolan de mort și te trece.

171 Să nu omori Vaca Domnului, să-i păcat.

172 Cine omora un paingân, îi iartă D-zeu 7 păcate și

173 Dacă vrei să ști de ești cu noroc sau nu, fă sofin-
tit din ziua de paști, pune-l de o parte, păstrează-l până da
-ana în ziua de paști și atunci sparge-l: iderai îngol tare,
-să ai noroc; de va fi plin, este cu mare noroc. Iei se iind

174 Soarele care mîncă natura (adafură) din zăd de
-păoi să face illioz)

175 Cînd se pică borul țara să ști, te adresează moarte

176 Cînd scapă mîmăliga din mîni, ai rod meam flămînd

177 Cînd it cad pe mîna, faptă origit paingân să pîmi
-te este.

178 Cînd nu plouă, fură toaca de la biserică porio: uapă
-să ascunde într'o fantă și va ploua.

179 Cînd furnicile es prin casa, are să vremească.

180 Cînd va fi în ziua de Moși, va fi și în ziua de paști.

181 Cînd se vede un șarpe în casa, să se arde cu foc și să se
-dă în apă.

3) Vaca Domnului e o gîzuță mică și roșie ce eș primăvara prin locurile grase
de pe lângă case, și care-și ascunde labele cînd o eș jiv. uină.
Lăliac este un pasăre da noapte, se căuște pe lângă ziduri, yeohișe la yă
biserică ș. a. neumblind ziua ei numai sara după gîz și braș.

CIMILITURI

LV. CEAPA

125. Roș e. măr nu e;
paturi sînt, plăcintă nu-i.
Alecs. Bulg. 655, 661.
126. Am un măr roș,
și măr nu e; foi are și plăcintă
nu e. Bulg 112
127. Ghici mici ceapa ce e? [1]
128. Sus pădure
jos prescure. Isp. 116; R. gl.
Bulg. 461, 669.

LVI. CEARA

129. M-a trimes doamna de sus
la cea de jos
să-i spăl iia'n apă caldă
și s'o usuc în apă rece.
Isp. 78; Bulg. 584.
130. M-a trimes doamna de jos
la cea de sus
să-mi spele un zabranic în apă
rece. R. gl. 310
131. A trimes doamna de sus
la doamna de jos
să-i dea batista spalată
în apă caldă, și uscată
în apă rece. Bulg. 77.

1) Calindar p. baame, 1875.

LVJI. CEASORNICUL

132. Gînganie fără suflare
 umblă făr'astîmparare,
 n'are duh nici nu viază
 toată lumea îndreptează.
 Stam ; R. gl. 26 ; Bulg. 390.
-
133. Ce e mic și făr'de minte
 și'ne'nvață la cuvinte ?
 Isp. 64 ; Bulg. 188.
-
134. Am o pasere dușmană
 și foarte tirană :
 n'are suflet, n'are minte
 ci e plină de cuvinte,
 ce o'ntrebî, ea spune 2)
 Isp. 152 ; Bulg. 657.
-
135. Am o casă mică
 de tot mititică,
 cu pitici și firfirici,
 ziua cîntă, noaptea cîntă
 n'are nici de cum astîmpăr.
 L. 20 ; Bulg. 121.
-
136. Am o pară nu prea mare,
 ea, grăește, dar graiū n'are ;
 ce nu știi, ea te învață ;
 de-î ghici, ț-oiu da o rață
 Bulg. 96.
-
137. Fată mare, minte n'are,
 tot umblă și nu să'nvață ;
 de-î ghici, ț-oiu da o rață.
 Bulg. 387.
-

2) La Bulg. lipsește ultimul vers.

LVIII. CEASLOVUL

138. Am o găină pestricioară
șede la popa pe lăicioară.
R. gl. 295.

LIX. CEAȚA

139. Pe o vale cotită
vine miera 'nsovonită. R. gl.
140. Ce merge prin pădure și nu sună ?
R. gl. 297
140. Mă suiū pe casa, cheile-mi picară,
luna le văzu și nu le luă,
soarele le văzu și le luă. Bulg. 583.

LX. CEAUNUL

141. Hurduz, burduz
din Țarigrad adus
sub laiță pus. (3)
142. * Am o haită neagră
toți munții aleargă (4)
143. * Am o haită neagră
toți munții aleargă
și numai urdă fată
144. * Am o vacă neagră
și cînd fată
toți copiii aleargă. (5)

n. Vezi și *caldarea* la No. 114 „Sub cavintol, *hurduz burduz* să înțeleg niște
măști ale cari nu numai că sperie pe oameni, ci-i fac să capete și conș
rad.”
n. 11. Marian, descînteco, p. 83.
(4) Din Mădeiu (Suceava) C. Pavilascu.
A. Din Broșteni. M. Lupescu.

145. * Am o vacă neagră
 în toate zilele fată
 și băeții stau împrejur gramadă 6)

LXI. CERCELUL

146. Usturime cu durime
 când o pui îmi pare bine.
 - Isp. 132; Bulg. 759.

147. Incîrligată, învîrligată
 în ureche de carne aninată R. gl.

LXII. CERCUL.

- 148 * Ce-î rotund
 și fără fund? (7)

LXIII. CERNUTUL

149. In casă ninge și afară nu.
 Bulg. 463.

LXIV. CERUL CU STELELE

150. * Am un crin la rădăcină
 veșted, și la vîrf înflorit. (8).
151. In vîrf înflorit, la mijloc uscat
 și la rădăcină verde [9] R. gl.
 Bulg. 456.
152. Am o sucnă mirie
 plină de pozderie Sb. 123.

6). Din Perieni (Tutova). G. Popescu.

7). Com. de Lupescu și Herescu (Broșteni și Găinești Suceava).

8). Com. de N. Vasiliu [Crucea Broșten].

9). Cerul, aerul, pămîntul

153. Nalt e tata,
groasă-i mama.
nebun e frate meu (10) Bulg 614.

154. Ce-î mai lung de cât drumurile,
și mai lat de cât mările,
și mai frumos de cât florile
și mai uricios de cât babele
mai drag de cât icoanele
și mai rău de cât tunurile,
mai luminos de cât luminările
și mai întunecos de cât pivnițele ?
(11)

LXV. CETINA

155. * Ce-î mai mic de cât acul
și mai înalt de cât bradul ? (12)

LXVI. CIOBANUL ȘI OILE

156. * Ciugurele mărunțele
tot pe drum înșirățele,
Ciugur, Mugur cel bătrîn
șede jos și bea tutun

157. Ciugurele măgurele
merg pe drum înșirățele ;
Ciugur Mugur șede'n drum
trage din lulea la scrum. Sb. 116.

158. * Ciugurele mugurele
merg pe drum înșirățele,
Ciugur Mugur cel bătrîn
șede jos și bea tutun,

10) Cernul, pământul, vîntul.

11) In „Gazeta Săteanului.”

12) Com. de T. Daniilescu. Farcasa Suceava)

halea, palea
ține calea
(Oile, ciobanul și cînele)

159. * Ciugurele mititele
merg pe drum înșirățele,
Ciugur Mugur șede'n drum
și să uită pe'nprejur.
Halea, palea
ține calea.
(Oile, Ciobanul și lupul).

160 Țoțul moțul
șede'n drum.
țoațele moațele
trec pe drum. Isp. 66; Bulg. 741.

161. Picurușul picură,
trepădușul treapădă,
Alea Malea,
ține calea. Sb. 115.

Adunate și rinduite de A. Gorovei

Descîntece

DE VIFOR

După ce mai întai bolnavul se udă cu apă descîntată, i
să mai discentă încă odată în sare, cu care să freacă pe
dinți de treiori.

Descîntecul este:

Vifioru cu viforoaica
buba cu buboaica,
brînca cu brîncoaica,

dălacu cu dălacioaica
 soarele cu soroaica ;
 să piei,
 să rāspiei .
 ca spuma de mare,
 ca roua de soare,
 ca cucoșul tăiat,
 ca focul stimpărat.
 Să piei de la (Ion):
 din măsele,
 de sub măsele,
 din dinți,
 de sub dinți,
 din piele,
 de sub piele,
 din carne,
 de sub carne
 din gingii
 de sub gingii
 se rămie
 curat, luminat,
 ca maica Precista,
 ce l-a lāsāt.

Auzit în Șerbănești Vilcea

C. Șerbănescu.

DE BEȘICA CEA REA

IV

A plecat un om de arin
 pe drumul de arin
 cu boii de arin :
 arin a arat,
 buba s'a uscat
 a rămas l.... curat
 ca argintul strecurat.

Să descintă cu o cîrpă aprinsă în jurul bubei, zicîndu-să
 din cîntecul de trei ori.

DE ȘERPE

IV 1)

Selivestiță pestriță
 prinde-te de peliță,
 pelița de carne
 carnea de os.
 osul de alun
 alunul de apă,
 - apa să fie de leac,
 să rămie I... curat
 luminat
 ca argintul curat
 cum maica precista
 din cer l-a lăsat

Să descîntă în apă neîncepută, cu un băț de alun și cu
 trei fire de boz. zicîndu-să de trei ori descîntecul.

DE OPRINTEALĂ

S'a dus Ignat la vînat
 și'n trestie s'a înțapat
 sîngele n'a dat,
 nici punoiu n'a curs.
 Trestie de repreșit (?)
 făină de obrintit ;
 sa rămie I.. curat
 ca D-zeu care l-a făcut.

Să descîntă cu o trestie în făină de porumb (păpușoiu)
 cernută cu sita cea deasă, repeșindu-să descîntecul de trei
 ori ; pe urmă făina să moaie cu apă caldă și să pune la
 bubă.

DE GILCI

Au plecat nouă giște
 ca să pască iarbă ;

1) A să vîdea cele trei descîntece de mușcătura de șerpe în
 No. 4 pag: 118,

dar n'aū păscut iarbă
 ci aū păscut gîlcile lui N...
 s'aū dus nouă și aū venit opt,
 s'aū dus opt și aū venit șapte,
 s'aū dus șapte și aū venit șese,
 s'aū dus șese și aū venit cincî,
 s'aū dus cincî și aū venit patru,
 s'aū dus patru și aū venit trei,
 s'aū dus trei și aū venit două,
 s'aū sus două și a venit una,
 s'a dus una și n'a venit nicî una,
 să cheie, să răscheie
 ca spuma de mare
 ca roua de soare
 ca sămînța de mac
 să fie lui N... de leac.

Să freacă bolnavul la locul unde are gîlcile, zicîndu-să descîntecul de trei ori tot.

(Extras din revista *Buciumul Instrucțiunei*, An. I. No, pag. 139. și 140. Nu se spune de unde și de cine aū st culese).

Chestionar pentru tradițiunile populare

(urmare)

III. OBICEIURI

1. *Anul și cîlindarul.* Cele douăspre-zece luni și semnele după cari să cunoaște dacă anul are să fie bun sau rău. Sărbătorile pe cari le ține poporul și pentru ce serbează fie care sfînt sau fie-care zi anume. Ce sînt *Filipii*, *Blajînii* etc. Obiceiurile spre sfîntul Vasile, în ziua de anul nou, la Bobotează, la Paști, la Crăciun etc. Ce este și cum se face *vergelul*, *capra*, *irozii*, *steaua*, etc. Pentru ce la Paști să daū oamenii în scrinciob (dulap) și ce însemnează pasca și oule roșii. Cum se fac oule roșii și ce o -

biceiuri deosebite se observă la Paşti. Ce însemnează *turtele* de la Crăciun, şi cum se prepară.

II. Ce *distracţii* îşi procură ţăranii în tot cursul anului. Ce jocuri au copiii : băieţii şi fetele ; cum să joacă flăcăii şi fetele mari. Ce reguli se observă la *joc* [danţ] Cum, de cine, şi unde se fac. ? Îşi aleg flăcăii un şef dintre dînşii, şi cum îl numesc ?

III. Construcţiunea. Ce obiceiuri sînt cînd să începe a lucra o casă şi cînd să isprăveşte. Să fură *umbra* cuiva ? Să sfinţeşte locul ? Ce însemnătate are creanga verde pusă în vîrfurile acoperimentului ? De ce în vîrfurile unor case stă înfiptă o roată de car. Pe cari case îşi fac cucostîrcii (berzele) cuibul. La care case trag rîndunelele. Şerpii de casă. Cum e împărţită casa la ţară : odaea, tinda, camera etc. Interiorul unei odăi cu vatra orî soba şi cu mobilierul ei : lăiţele, paturile, lăzile, mesele, dulapurile, poliţele etc. Cum se numesc şi cum sînt făcute. Ograda cu hambar, coşariu, poiată, corlă, colniţă etc. Numirile fie căroră. Lucrurile de gospodărie : strachini, oale, pahare, cuţite etc. Inbrăcămiute : cămeşă, iţari, opinci, obiele, ciubotă, suman, căciulă, pălărie, bondă, bondiţă, fustă, catrinţă, fotă, sarică etc. Podoabe: ştergare, alţiţe, cercei, inele, bete, legători etc. Numele tuturor lucrurilor acestora, cum se procură şi cum se întrebuintează. Ce lucruri îşi fac gospodinele cu mîna lor, şi ce-şi cumpără din tîrg [oraş]. Cu ce instrumente anume să tace fiecare lucru.

IV. *Politeţa şi buna cuviinţă*. Civilitatea la sate. Formule de scuză cînd să vorbeşte despre animale. Cum să bea în sănătatea cuiva. Ce se spune cînd cineva strănută, cînd cade, cînd se întîlnesc doi oameni etc. Porecele.

V. *Mîncarea*. Ce mîncă ţăranii de obicei şi la diferite ocazii. Cum se cheamă fie-care fel de bucate şi cum să pregetăşte : borş, ciorba, plachie, alivenci, meşniţă, etc. Cum se prepară carnea, peştele, legumele, laptele etc. Ce obiceiuri se observă înainte de a se pune şi după ce se scoală de la masă.

IV.

MEŞTEŞUGURILE

I. Meşteşuguri despreţuite sau suspecte.

După credinţa poporului, ce meşteşuguri anume sînt în cinste şi cari sînt despreţuite. Ce se spune şi ce glume se fac pe socoteala fiecărui meşteşugar.

II. Pămîntul şi lucrătorii

Care pămînt e bun de lucrat şi anume pentru ce fel de sămănături. Tovărăşie între lucrători. Femeile muncind la cîmp. Instrumentele de muncă. Cîntece şi strigăte în timpul lucrului. Zile cînd nu se lucrează. Sămanatul. Sfinţirea seminţelor ; cîmpuri stropite cu aghiazmă. Zile bune de sămanat. Ceremonii superstiţioase. Idoli, amulete, sau lucruri puse în lan pentru a spăria paserile ca să nu mîninţe sămînţa.

Culesul finului ; cosaşii ; timp bun de cosit ; cõsitul, adunatul, clăditul etc. Coasa, cutea, teaca etc. Secerişul. Culesul viilor, a livezilor etc. Stîna şi ciobanii. Diteritele obiecte de la o stîna. Fabricaţiunile din lapte : caş, urda, jîntiţă, căimac, etc. Prisaca şi albinele. Feluritele obiecte de la o prisacă. Mierea. Credinţi şi superstiţii despre toate din acest capitol. Zilele de tîrg.

III. Meşteşugurile în oraşe

În oraşe sînt multe soiuri de meşteşugari necunoscuţi prin sate. Mai fie-care breaslă îşi are obiceiurile şi superstiţiile ei. Toate aceste sînt de adunat. Prin oraşele mari din Europa, unde există o mişcare artistică, sînt multe superstiţii de ale pictorilor, buna oară, şi ale altor artişti, de cari nu poate fi vorba în ţară la noi.

IV. Minerii

În țările unde se sfredește pământul pentru a se scoate avuțiile ascunse în măruntaiele lui, sînt multe superstiții relative la mine. La noi în țară s'ar putea cerceta viața ocnașilor, despre cari nu stim nimic pînă acuma. Trebuie să aibă fie-care ocna legendele ei, și multe superstiții trebuie să fie legate de viața ocnașului.

V.-Viața militară

Din nenorocire, am început și noi a avea o «viață militară», cu totul opusă vechilor noastre tradițiuni ostășești. E de mare interes pentru psihologia poporului nostru a se aduna tot ce ar mai fi rămas din vechiile tradiții, și a se culege obiceiurile de azi. Așa: mijloacele de a scoate un număr bun la sorți; cîntecele recruților; plecarea la regiment. Sosirea la cazarmă; glumele ce să fac cu noi veniți. Poreclile date soldaților, ofițerilor, diferitelor arme și regimente în particular. Jocuri și distracții în cazarmă. Preziceri de război. Auguri consultați. Bătăliile și prezicerile de victorii. Arătări în bătălii. Ce se spune despre vechii ostași.

(Va urma)

A. Gorovei

Povestea unui bețiv miluit de Dumnezeu

Era odată, pe cînd lumea era mai tot așa de rea și vicleană ca și acum, dar Dumnezeu încă nu era așa de supărat pe ea, căci mai putea cîte cine-va să vorbească cu el și să-i ceară ceva, cînd ajungea la aman.

Era cum vă spusăiu pe vremea aceea, un rus anume Ivan, sarac, dar bețiv, cum doar nu s'a mai văzut de cît Rușii, și ajunsăse în atîta hal, că isprăvisese toate celea de

vîndut ; iar femeea şi băeţii îl puneau pe foc din pricina mincării.

Ne ştiind ce să mai facă, să vorbească cu femeea, că alt chip nu-i de cît doar să se ducă la Dumnezeu.

Adoua-zi să scoală dis-de-noapte şi pleacă; cînd prin dreptul crîşmei lui Iţic, iaca Iţic afară: »Buna dimineaţă, giupîne»; „Mîlţinesc dînitale, badi Ivon,“ da un-ti duci aşa de noapte, n'ai frichi ?

»Apoi dă,... unde să mă duc,... ia la Dumnezeu, nu mai este chip de trăit !... Da ce nu-mi dai un rachiu,... pîn'a-colă îmi cad picioarele!...»

»Hai vină'ncoace..., pote-ai sîmi plîteşti tot !...»

După ce Ivan îşi unsă puţin gîtul, plecă la Dumnezeu... şi merse şi merse, să mai hodini şi iar merse, pînă nimeri la Dumnezeu. Il găsi a casă şi în toane bune.

Dumnezeu îi dăruie o capră roşie şi-i spuse s'o ducă a casă şi să-i zică: »fată capră banî.»

Ivan nu mai putea de bucurie, luă capra şi plecă. Cînd să treacă pe lîngă crîşmă, iacă iar Iţic : »Ei, Badi Ivon, asta ţ'o dat Dumnezeu ?»

Ivan îi spuse ce i-o zis Dumnezeu ; iar Iţic îl pofti în-nuntru să să mai hodinească puţin şi să cîinstească ceva c'a fi tare trudit, şi-l tot cinsti pînă înnoptă şi-l îmbătă bine. »Ştii ci badi Ivon ?.. tot n'ai sî te poţi duci-a casă,, »culcă-ti la noi, ci-i tare'ntuneric şi Mneata eşti obosit...!»

Cum adormi Ivan, Iţic luă capra, o duse în hrubă, se adunară cu toţi împrejurul ei şi numai ci strîgă Iţic: »Acu si fată capră banî !» Şi odată capra fătă o mulţime de galbeni. Iar Iţic : »Ia sî mai fată capră banî ! »şi iarăşi capra fătă o mulţime de galbeni.

Numai de cît în noaptea aceia cumpără o altă capră roşie, taman ca cea de la Dumnezeu şi adoua-zi o dete lui Ivaş, şi el plecă cu ea acasă.

Cum ajunse a casă, spuse îndată toate femeii şi-i zise să aştearnă ceva jos. După ce femeia aşternu ce putu, puse capra pe aşternut »şi fată capră banî» să rugă Ivan; dar... capra de unde era să fete ?

Și înciudat cum era Ivan, plecă iar la Dumnezeu. Dumnezeu îi dăruie o masă și-i spuse s'o ducă acasă, să se așeze cu toți împrejurul ei și atunci să zică: »Deschide-te masă» Ivan o luă în spinare și plecă. Când trecu pe lângă crîsmă, Ițic îi eși înainte: »Ei, badi Ivon, ci ț'o mai dat Dumnezeu a vostru?» Și Ivan iar îi spuse cum l-a învățat Dumnezeu

—Dacă-i așa, vin de ie un rachiu înainte di masi,» și...să nu vă țin mult de vorbă, Ivan iar dormi noaptea la Ițic, și adouă-ză plecă cu altă masă, tot ca cea de la Dumnezeu.

Acasă, așază pe băeți împrejurul mesei și după ce-i făcu să se închine,² zise: deschide-te masă, să mîinice băeții...!» Dar masa tot goală a rămas și băeții tot flămînzî.

Ivan scăpă scurt și era hăt departe și tot auzea în urmă: »prostule, bețivule, iar ai mas la crîsmă!»

Ivan ținu tot o fugă pîn'la Dumnezeu. Dumnezeu îi dăruie acu o dobă și-l învăță s'o ducă acasă și să strige »o dată:» Să iasă trei din dobă.» Ivan plecă cu ea, zicînd în gîndu lui: Ce-a mai fi și asta!»

Ițic îi eși iar înainte cu paharu plin și tot într'o cinste l'o ținut pînă'n noapte.

Ivan dovedit de tot, zise lui Ițic: Se vede treaba că eu tot aici o să rămîi; pune doba asta unde-va, da sa nu zici să iasă trei din dobă. N'ai frichi, badi Ivan, doar n'ai mas num-acu la noi.

Cînd văzu Ițic că Ivan întoarce porcii*) bine, băgă doba în casă și cum erau cu toți împrejur, să rățoi odată la dobă strigînd: Să iasă trei din dobă: și numai iacă trii cu niște ghioage din dobă și începură a croi pe Jidanî: »Oi veî ghivalt,... sai badi Ivon, dau și masă, dau și capră dau tot; numa nu sî omoarî pe noi. Ivan alergă și cînd văzu ce era, pricepu șotia și după ce lăsă de-i mai bătură

(*) Se obicinuește a se zice că „întoarce porcii.” cînd pe cine-va l-a furat omnul iar ceilalți din jurul său sunt treji.

o leacă : Să intre trei în dobă, porunci Ivan ; apoi luă capra, masa și doba și plecă a casă.

După ce ajunse strigă la capră : »fată capră bani,« iar capra numai de cit fată o mulțime de galbeni. Intinde-te masa, să rugară băeții, și masa să umplu de tot felul de bucate. Și începură a se veseli, că se duse vestea în tot satul și începu a năvăli norodu de nu mai încăpea pe la ferești și'n prejurul casei privind. Când vedea Ivan prea mult zghihăt, numa să uita la dobă și striga : Să iasă trei din dobă, și toți fugea, care 'ncotro vedea, da pe cine-l a-gungea și-l plesnea, să cunoștea, cit trăea... și de-atunci am și eu semnu ista la ureche *)

Auzită de la Ion Blănaru din Gănești (Govurlui).

G. P. SALVIN

Meoara cu lina de aur

Pe când umbla Dumnezeu și cu sfintu Petre pe pământ, flămînzînd pe drum și satul fiind departe, s-au abătut la o stîină, ca să ceară ceva de ale mîncării. Mocanii toți au spus că nu li s'a întîmplat nimic, și deci pot să-și caute de drum ; numai un ciobanaș flăcău, avea și el în toată turma o singură meoară, și văzînd pe acei doi oameni pe cari nu-i cunoștea, lihniți de foame și de drumu, le zise : Dacă mai îngăduiți, eu am o singură meoară și voesc să v-o taiu și să v-o dau de mîncare. Dumnezeu și sfintul Petre primînd, ciobanul, prinse mieluța, o tăie, o fripsă și o dete să minînce, ba să pusă și el împreună cu drumeții la masă și mîncară câte-și trei intregă mieluța friptă. După ce s'au sculat de la masă, Dumnezeu și sfintul Petre zise ciobanului : Stringe toate ciolanele, să nu rămînă unul și să le duci în corobana copacului, ce să află în mij-

*) Povestitorul arată vr'un semn ce-l are și zice că-i de-atunci.

locul cîmpului, fără să spuî cui-va și, după trei zile să te duci dis-de-dimineată la copacși să strigi de trei ori: Bir meora mea cu lina toată de aur, și atunci are să-ți vină altă meoară, în locul celei care ne ai tăet. În urmă îi mulțumiră și-și căutară de drum. După plecarea lor, ciobănașul urmă intocmai cele ce-l învățase acei necunoscuți, și după trei zile mergînd la copac și cînd zise: Bir meoara mea cu lina de aur, de o dată ese din corobană o mîeluța cu lina toată de aur, care strălucea cum îi soarele, și înaintînd spre cioban zise: stăpîne, poți să faci cu mine ce vrei, și să mă duci unde vei voi, eu te voi ajuta la toate. Ciobănașul nu mai putea de bucurie; legă mîeluța de gît, și plecă la stîină; spuse ciobanilor celorlalți, că el s'a mulțumit de ciobănie și să duce de acum în lume, să-și găsească bine capului. Așa și făcu, plecă el înainte și meoara după dînsul și mersă cale lungă să-î ajungă; apoi trecînd pe lingă o tîrlă de vite, niște cîn i voinici să repeziră la mîeluța să-o facă bucăți, însă îndată ce pusără gura pe ea, remasără împetriți și cu gurile prinse de lina meoarei. Ea nici nu se simțea și merse înainte; după o cale îndelungată, întîlniră un turc urit cu luleaua în gură, și care avea un ciubuc de doi coți de lung; turcul văzînd meoara așa de frumoasă, să repede să smulgă cîteva fire, însă rîmăne încremenit și așezat pe meoară. Ciobanul nici nu se uita, își căuta de drum; ajungînd printr'o pădure mare, și pe margina unui colnic, văzură o babă urită, despletită, desmațată, săpînd mărăgună; turcul cum o zări, întinse ciubucul cu luleaua și cînd a plesnit-o, a rămas și baba lipită în luleaua turcului. Mai mergînd o bucată bună, ajunsă la o arie unde vîntura un popă pletos, discuț, în camașă și izmene și cu un potcap ca vai de el în cap. Cînd văzu venind spre el acea mătahala, se spăimîntă, și zice: ce să fie, dracul sau ce? apoi puse mîna pe lopată și alergă să tragă una și el; dar avu aceeași soartă și remasă lipit cu lopată cu tot.

După ce merse ciobanul cu tîrișul după el, cîte zile într'un an cu pită de un ban, ajunse pe hotarele altei îm-

părații, unde se spunea că împăratul are o fată mare și cine o va face să ridă, pe acela îl va lua de bărbat. Mulți s-au încercat, dar au plătit cu viața încercarea lor : căci care cu izbutea, i să taia și capul. Ciobanul ajungând în orașul unde era împăratul cu fata, trase în gazdă la o casă aproape de palatul împăratului; lăsă meoara cu toate cele ce avea după ea, iar el să dusă la împărat; nici n'apucă să deschidă poarta, și slugile au început a-l întreba : ce caută ? Vocesc zise ciobanul, să cerc și eu nu vreau putea face pe Mărita Impărătiță. să ridă. Țiganii curteni începură a-l lua în rîs, însă văzîndu-l împăratul și întrebînd despre venirea lui, îi zise să meargă în odaia fetei de împărat spre a încerca. Mocanul răspunse : eu nu pot intra înăuntru, dar să pottească Dumneai pînă pe prispa palatului. Fata eși; atunci ciobanul îi zise : așteaptă te rog puțin să-mi aduc și averea ce am cu mine. El plecă și fata așteptă în balconul palatului; cînd apărură ciobanul pe poartă ducînd meora de cap, și tîrînd tot după dînsa, încît nici nu încăpu pe porțiță, și zise să-i deschidă, poarta cea mare, și cînd zări fata acea comedie după el, pufni de rîs și zise : numai dracul nu va ride de astă comedie. Cînd a început a ride și a zice vorbele astea, cîinii au început a lătra, meoara o zbera, popa a cînta, turcu a injura și baba a blestema, toți s'au disamortit și despetrit și au luat la fugă prin curtea palatului apucînd curte din cotro venise. Numai meoara a rămas pe lingă cioban, care a luat pe fata împăratului și au făcut o nuntă mare și frumoasă, încît și de aci să auzea cîntecul muzicanților, și așa ciobanul pentru o oare a luat pe fata împăratului.

Pericul (Tutova)

G. Popescu

GLUME

Un prost pe o dată o balta

Intr-o noapte era lună și frumos ca ziua. Un prost

mergea pe malul unei belți. Cum sta apa liniștită și limpede, zărește chipu lunei în tundu apei și începe a striga: »săriți măi! că s'a înecat luna!» Tot el își făcea socoteală, că poate de vîrcolaci s'a ascuns. În strigătu lui se adună oamenii din sat. Răpede se hotărăște și o scoată și bagă bățu'n baltă.

Cum căuta se înfingă în lună, dă prin glod și tulbură apa. I se pare că a înplîntat în lună, de aceia s'a tulburat apa; atunci rădică cu putere și cade pe spate. Cum veni cufața în sus, vede luna pe ceriu, strigă prostu îngimfat: »Iaca mă unde-o-am aruncat.»

Un boier întrebă pe un porcar al său ce era Rus: »Măi, de ce-s slabi porceii de la scroafe?» kusu-i spune: »Și dumeta fi slab, dacă n'are mata lapte.

Un Rus duse boii la tîrg: dar erau foarte răi. Un Român care-i negoța, întrebă pe Rus: De ce-s așa mititei? Rusu zice: Muțiței, da batrini.» Da de ce-s așa cufuriți? Și tu cufuri dacă ci rupt.

Cei ce au copii mulți glumesc cu alții:
 •Doi la oi, doi la boi, doi cu tata la cîmpoiu
 •Și Marița și Matei, și la foc is mititei.

S. Mihăilescu

Strigăte în joc

70. Iară foae-de alămae
 ia mai mișcă din calcăe
 ca moara din căpătăe.

*
 * *

71 Ș-apoi foae de una
 însura-m-aș însura

tocmai hîdă n-aș lua,
 Hai copilă după mine,
 că te-oîu ținea foarte bine,
 că am moară după casă
 cu piscoaea pe fereastră;
 la chirii nu te-oîu mina;
 nu te-î duce, nu-î minca.

72. Fetele pînă ce-s fete
nu le vezi la crîsmă bete,
apoi dacă să mărită
cite şapte la o litră,
şi tot beu pînă să-mbată
şi apoi să ieu de cap
şi strigă singeap! singeap 1)!

* *

73. Tu leliţă perpelită
la te strigă badea-n frunze
în frunzuca mărului
pe malu pîrăului.

* *

74. Cumătriţă hai la tirg!
fă-nainte că te-ajung
cu cheile zurăind
cu mîna badii făcînd.

* *

75. Foaie verde-a mărului
vai da mine rău-mi-i
şi leacu departe-mi-i
după gardu ţarinii
sub o tufă de marari
la puiuşu-n buzunariu

* *

76. Ş-apoi foaie mintă creaţă
tot o bate ş-o mustrează
ş-o-ntreabă unde-nserează,
cu-nserează la viţei
ramine fără cercei,
inserează la viţele
ramine fără mărgele.

77. Foaie verde sălcioară
la lelea pe ulicioară
merg voinicii ca la moară,
care-i tînăr şi frumos
cum ajunge toarnă-n coş

* *

78. Foaie verde trei masline
cum nu-i bine şi-ndămină
cu ibovnica vecină
că te săruţi pe hodină.
Cu ibovnica din alt sat
umbli sărînd din gard în gard
ca un cine gulerat.

* *

79. Ş-apoi foaie fir de linte
adă-ţi puişor aminte
de-ale noastre dulci cuvinte
c-au ramas neisprăvite;
şi noi puica de-om trăi
noi toate le-om izbăvi
şi tot amîndoi om fi.

* *

80. Care joacă scuturat
nu gîndi că-i om curat
ci-i cu dracu-amesticat.

* *

81. Foaie verde mărgărint
bată-te crucea urît
la grea vreme m-ai pălit
cînd eram mai năcăjit;
de te-ar bate şi pe tine
cum m-au bătut şi pe mine

1) Singeapii era măsură ce cuprînde 50 dramuri; i se zicea şi jumătate litră

ş-apoi foae trei masline.

* *

82. Frunza verde trei masline
cînd iubeam eu la copile
eram flecăuaş cu fire;
iar de cînd iubesc neveste
musteaţa mă mbătrîneşte
barba esă fără veşte

* *

83. Foae verde lemn agud
măi barbate bărbătuş
lasă-mă să-mi țin drăguţ,
drăguţ dacă mi-oîu ținea
sfadă-n casă n-am avea;
nu mă leşi să-mi țin drăguţ
ia te-oîu face să n-auzi,
să n-auzi şi să nu vezi
ce Ț-oîu spune eu să crezi.

* *

84. Foae verde de una
însura-m-aş însura
tocmai hidă n-aş lua,
aş lua din satu meu
şi zic fetele că-s rău,
aş lua din alte sate
cheltueală şi departe.

* *

85. Foae verde trei masline
hai fetiţa după mine
nu-ți mai fie-aşa urît,
că nu-s lup să te mîinic
nici urs să te mozolesc
ci-s voinic să te iubesc.

* *

86. Ş-apoi foae baraboiu
rîd vecinele de oi
că ni-i pînza lăturoi.

Foae verde fir de linte
că nici ele n-au ce ride
că ş-a lor îi fir în dinte.

⊕

* *

87. Cîobanaş la oi am fost
fetele nu mă cunosc;
iar la vară de-oîu mai fi
nici atita nu m-or şti.

* *

88. Foae verde de dudau
trecuîu valea şi-un pîrau
la puica, sufletul meu.
Trecuîu valea cea glodoasă
la puicuţa cea frumoasă
şi la pept cam răcoroasă.

* *

89. Ş-apoi foae de hemeiu
slabă-i mintea la femeii,
da-i mai slabă la barbaţi
că umblă noaptea prin sat
ca zevozii cei turbaţi.

* *

90. Foae verde de-un agud
cite puice am avut
numai una mi-am lasat
stricăjica de varsat
şi cu haz la sărutat,
şi cu dulce la iubit,
şi de aceea am slăbit
şi tare-am îmbătrînit.

* *

91. Dragu-mi-î oia lae
 şi leliţa cea balae,
 dragu-mi-i oia creaşa
 şi leliţa cea isteală :
 cînd îţi ved şitele-n sîn
 picioarele nu mă ţin,
 cînd îţi vād peptuşu tău

valeu mor sufletul meu.

—x—

92. Foae verde trei lalele
 cine are ochi şi vede
 fată nu mă poate crede,
 că mi-î faşa ca huma
 şi inima ca tina.

M. Lupescu

ȚIGANII

Țiganul—această ființă injosită, fără loc și fără pământ, lara nici un căpătâi, fără nici un Dumnezeu, trece în ochul poporului o ființă asemenea cu dobitoacele, ce n'are dreptul a se numi om. Țiganul se trage din blastamatul Ham nemernicul fiu al lui Noc, ce a cutezat a rîde de tată său. El este blestemat de tatal său Noe, ca el și urmașii săi să fie sluga, rîsul și batjocura lumii. El este blestemat și de Dumnezeu, căci jidovii l'au pus să facă piroanele cu care a pironit pe Domnul Christos, și el ca un blestemat a făcut mai multe cu unu. Țiganul este negru, căci așa e blestemat să fie, căci Ham văzînd pe tatăl său amețit de vin, l-a minjit cu baligă. Iată pentru ce crede poporul că așa este ursit țiganul a fi de rîs și fără căpătîi pe lume și negru ca coșul. El este blestemat de Dumnezeu să-l ardă para focului și aici și pe lumea cea-l-altă. Țiganul e frate cu dracu, de aceea e așa tare la frig, nu-l urde focu, nu-î e urît, etc. Tot ce intră prin mîna țiganului, devine spurcat și dacă voe tî sa fi curat, de-o fi lucru de mîncare să-l lepezî, iar dacă o fi vr'un vas din care n'au bîut țiganul apă sau alt-ceva, trebuie să speli vasul în nouă ape și să-l stropești cu sînta aghiasmă. Cu Țiganul nu e pomana, de acea nu trebuie să-î dai nimic, dar îi dai ca n'ăi ce te face, căci cere a dracului, de aci a rămas și vorba: „ești obraznic ca un Țigan,“ „cei ca un Țigan,“ „cel ca la ușa cortului.“ Ingerul, pe care cade beleaua sa de dat țiganului la botez, sta 40 de pași departe de el, căci pute țiganu, și plinge mereu bîetul inger de năpasta

ce a căzut pe el de a fi tovarăș țiganului. Când moare țiganu, Dumnezeu îi ia miru cel mare și botezu și il bagă d'adrechtu în iad. Din țiganî nu se poate face popă nimeni doar numai când i-ar lua g pei după el. Asemenea trebuie ferit, d'a nu fi naș țiganului, căci când îi muri, țiganul îți iese înaintea și te trage la iad ca să te cinstească, crezînd că îți face bine.

Cu țiganu nu e păcat, poți sa-i faci ce voești. Toți țiganii nu plătesc cît un creștin. Și fiind-că țiganul este caraghios și a fost așa de umilit pană mai acum căți-va ani, poporul a scos pe socoteala lui o mulțime de anecdote, cîntece, etc., cari de cari mai curaghioase.

Reproduc aci un cîntec popular, făcut pentru a rîde de țiganî:

Pleacă Țiganu la moară
c-o căruță ș-o epșoară
și epșoara era chioară.

bonc, țigane, bonc,
luate-ar dracu mort
cu cobză cu tot!

Sta țiganu'n cărucioară,
în mîna c'o doinicioară,
cu apșoara de la moară
și p... de iapa chioară,
bonc, țigane, bonc,
luate-ar dracu mort
cu diblă cu tot!

Pleacă țiganu la moară,
cu sacu cu grăuncioară.
Nu băga țigane-n coș
că te unfi în c.... și l....
bonc, țigane, bonc, etc.

Pleacă țiganu la moara,

să-mi facă d-o colivioară,
c'a murit tat-so aseara,
colivioară de păsat,
că tat-so a răposat,
bonc, țigane, bonc, etc.'

Pleacă țiganu în sat,
la părintele proșap.
Bună ziuă părințele,
Luate-ar dracu, măi țigane.
Să-ți dau parințele un ort,
să-mi aștepti pe tata mort.
Ba să-mi dai un leu ș'un zlot
să-ți cetesc mortu de tot.
Bonc, țigane, bonc, etc.
Ba l-o lua dracu și mort,
n'a plătit un leu ș-un zlot
cînd era el viu, dar mort!
Bonc, țigane bonc, etc.

Iar cînd vād —mai ales copiii— cîte un țigan, îi strigă:
Cioară, coroîule, haepule, întăciunatul, spurcăciunea, diavole,
încornoratule, dihania, încrosmiatul, încărbunatul,
păngareo, împelițatul!.... Cioa rrrrrrr !.... Garrrrrr !....
Crau u u u !.... He a a a a a !....

Țiganul, însă, are pieze bune, caci cînd te-î întălni cu el in drum, îti merge bine, și se implinește gîndul.

Teodor Bălășel

Congrese și conferinți

CONGRESUL din CHICAGO

Cu prilejul expozițiunei din Chicago din anul 1893, va avea loc, in acel oraș, un congres de tradițiuni populare, patronat de cei mai însemnați folkloriști din lume. Programul cuprinde patru părți :

I. *Mituri și credinți tradiționale*, în care intră : Rămășițele vechilor mituri în Folklor, și înrîurirea lor asupra credinților m derne ; teoriile asupra originiei miturilor ; rămășițele miturilor în istorie ; filozofia formațiunei miturilor ; facultatea de creațiune a miturilor ; miturile americane și locul lor relativ în Folklor ; mituri relative la forțele naturei ; mituri relative la ieroi și la animale ; raporturile între credințele tradiționale a negrilor americani și între miturile africane ; teorii despre spirite ; metempsihsosa în Folklor.

II. *Literatura orală și muzica populară* : definițiunea literaturii orale ; formarea, compoziția și clasificarea poveștelor și legendelor ; tipuri de povești ; relațiunea între poveștile Indienilor, a Negrilor, a Mexicanilor și a celorlalte popoare indigene americane și între poveștele popoarelor europene ; dialecte, ziceri populare și efectul lor asupra limbei ; bibliografia Folklorului ; literatura rimată ; valoarea istorică a cîntecelor populare ; influența lor asupra patriotismului ; improvizația ; cintece de muncă ; influența instrumentelor asupra cîntecelor ; variantele cîntecelor populare etc. ; filozofia literaturii proverbiale.

III. *Obiceiuri, instituții, rituri* : Istoria obiceiurilor și a instituțiilor ; influența ritului asupra religiunei și vice-versa ;

obiceiuri de ceremonii și însemnarea lor ; influența obiceiurilor particulare asupra caracterului național ; influența climei și a localității asupra obiceiurilor ; obiceiuri juridice și raportul lor cu legile : ceremonii superstițioase în raport cu medicina și igiena ; ceremonii indiene ; rămașiți folklorice în ceremoniile moderne și în jocurile populare, totemism, caste, clanuri și triburi : obiceiuri matrimoniale și influența lor asupra societății ; obiceiurile sociale și influența lor asupra societății ; identitatea de obiceiuri și instituții la diferitele popoare.

IV. *Folklor artistic, emblematic și economic* : Divinitați, obiecte cari servesc la cult ; fetișe și amulete ; obiecte în relațiune cu politica sau afacerile legale, embleme de comandament, embleme de servitute, embleme de stare socială, embleme de pace sau de războiu, embleme juridice, obiecte relative la viața civilă : îmbrăcăminte, ornamente și decorații, inele, medalii, icoane [imagerie] populare, jucării, vergi de fărâncătorie ; instrumente de tortură ; reprezentații iconografice de superstiții populare, etc.

Direcțiunea »Şezătoarii» fiind invitată a participa la acest congres, se pune la dispoziția celor interesați pentru orice informații. Cei ce voesc a se pune direct în comunicație cu Comitetul de organizațiune, să se adreseze președintelui aceluși comitet.

D. Fletcher S Bassett, 5208 Kimbark Avenue, Chicago.

EXPOZIȚIA ARTELOR FEMEEȘTI

Uniunea centrală a artelor decorative din Paris, a organizat o Expoziție internațională, modernă și retrospectivă a artelor femeii, care s'a deschis în Palatul Industriei la 1 August st. n. și a durat patru luni. Direcțiunea «Şezătorii» a fost invitată a participa la această Expoziție, și D. Paul Sébillot, secretarul Societății tradițiilor populare din Paris, și unul din cei mai neobosiți folkloriști, a ținut să fie și România reprezentată. Din nenorocire, invitația ni-a sosit abia cu vr'o 12 zile înainte de deschiderea Expoziției, așa în cât chiar obiectele ce s'ar fi putut

expune, nu ar fi avut destul timp să facă drumul până la Paris. Iată programul obiectelor cari au figurat.

I. *Costumul*: bonete de femei și de copile; pieptănături (*coiffes et coiffures*) a) populare sau vechi, b) purtând embleme de căsătorie, c) amulete, d) indicind starea socială, doiiul sau văduvia, căsătoria, etc.; colane (incingători) și corsete; a) colane de femei măritate, b) pentru lehuze, c) corsete rustice; calțavete (*jarretières*) a) de femei măritate, b) de forme singulare; încălțăminte (*sabots*) a) făcute daruri la căsătorie, b) purtând sculpturi; specimene de stofe fabricate la țară a) de catră femei, b) pentru femei; icoane (*images*), desene, sculpturi, etc., reprezentând costume rustice femești.

II. *Juuaeruri*: brațele rustice făcute din scoici, brațele amuletice. Inele de logodnă, de căsătorie, de amintire, amuletice. Broșe și cercei. Salbe cu embleme, de scoici. Bolduri (ace) pentru cap, pentru corsaj.

III. *Gospodării și meșteșuguri*: § 1 tipare pentru unt (ornate). Scaune cu trei picioare [*trépieds*] pentru muls vacile. Scaune ornate (*escabeaux*). Cutii pentru sare ornate. Piulițe (*mortiers à sel*) cu sculpturi. Foale (*soufflets*) ornate. «*Chaufferettes avec ornements*.» Lucruri pentru călcat (în saianță, etc.) Olărie fabricată de femei. § 2. Andrele (*affiquets, aiguilles à tricoter*). Maiu (*battoir*) de care se slujesc femeile la spălat. Foarfece. Rișchitori. Cața. Furcă de tors. Virtelniță. Păpuși. Panerașe.

IV. *Scule pentru găteală* (*ustensiles de toilette*): Pieptene, oglinda.

V. *Scule și bibelouri în raport cu obiceiurile*.

VI. *Grauri înălțășid obiceiuri în cari femeile joacă un rol*: botezuri, nunți, jocuri de copii, meșteșuguri femești, ocupații speciale femeilor.

După cum se vede din acest program, românii ar fi avut frumoase lucruri de expus. Să sperăm că măcar de acum înainte vom pune mai mult interes pentru ce ce ne privește și că în curind vom putea să avem norocul să

videm adunate la un loc toate obiectele cari alcătuiesc arta poporului nostru.

A. G.

Proverbe și zicători

1. Nu îmbla cu mîța'n sac că i să văd unghiile.
2. Îi șiret ca oaia cea cu jug.
3. Mîncarea de demineață și însuratu de tînăr, nici o dată nu strică.
4. Ș'o mîncat lumînarea cu tot cu feștilă.
5. A pățit cînstea mîțai la oala cu smîntînă.
6. A feștelit bățu de amîndoauă capetele.
7. Un nebun aruncă o piatră'n baltă, și zece cumiți să năcăjesc s'o scoată.
8. Om bun ca pînea cea de griu.
9. Îi om de zahar.
10. Îi să-l lipești la rană.
11. Capra se'npute și oaia trage rușine.
12. O vacă bajocurită într'o cireadă, feștelește pe toate celel alte.
13. Îi ține sațiu ca și calului, care după ce trece drumu iar flămînzește.
14. Nu bea apă multă, că-î face broască'n pîntece.
15. Păhăruțu-i cit un cuiu, cînd il puî la gură nu-i.
16. Pe din față te linge, pe din dos te frige.
17. Nici n'am frică de Țurnică, de Nichita nici atîta.
18. Nu caut în cînstea cînelui, caut a cui e cînele
19. Am mîncat cît un Turc de cei saraci.
20. Doară nu dau Turcii.
21. Cine mă vede cu'n ochiu, eu îl văd cu doi; cine nu, eu nici atîta.
22. Nedejdeea pe fugă, cetatea la tufă.
23. Fuga-i rușinoasă, da-î sănătoasă.
24. Îs deprins cu nevoile, ca țiganu cu scînteile.
25. Copilu pîn nu plînge, măsă nu-î dă țîța.

Nici un om peșă de țaran

26. Fie-care ştie unde-l strînge ciubota.
27. Tot îi mai aproape cămeşa de cît sumanu.
28. Din ţîntar se face armasar.
29. C'o minciună boerească, încungurî ţara ungurească.
30. Uşor îi a zice plăcinte, da mult îi pîn se fac.
31. La aşa cap, aşa căciulă.
32. Are cap de jidan.
33. Are cap de gîscă.
34. Capu lui a mai fost la o ciotă de răchită.
35. A mai fost unu¹ aşa ca dînsu voinic, l-a calcat un boboc pe cap şi a murit.
36. Şi a mînca încă-i greu, că dacă nu-i mesteca, te frigî.
37. Îi intr'o ureche.
38. Îi numa'ntr'o doagă.
39. Îmblă tot cu gărgăuni în cap.
40. Cumintele făgădueste, prostu trage nedejde.
41. Hai cumătră cum a fi, că cumătru n'a mai şti.
42. Domnule cu'n bou de funie. să fii cu doi ţ-aşi zice bade.
43. Cîte ştie satu, nu mai ştie barbatu.
44. Tacî barbate! crede ce-ţi spun eu, nu crede ce-ţi spun alţii.
45. Fie-care trage jar la oala lui.
46. Îşi trage spuză pe turta lui.
47. Pin nu'i gusta amaru, nu ştii ce-i dulcele.
48. Se poate se îmble cu miere prin mînă şi să nu'şi lingă degetele?
49. Capra, macar că i să vede ruşinea, da tot şede cu coada bîrligată.
50. Limba să vinde mai bine la tîrg.
51. Cînd ți-i gura amară, atunci se caută cine ți-o îndulceşte, c'apoi cînd îi dulce orî şi cine o sărută.
52. Nicî o dată să nu dai vrabia din mînă, pe cioara din par.
53. Dacă s'ar teme omu de vrăbiî, n'ar mai samana malaîu mărunţel.
54. Geaba vii, geaba te duci, geaba rupi cele opinci.
55. Îi destul o botă bună, la un car de oale.

56. Dacă nu-i noroc și parte, geaba te mai scoli de noapte.

57. De cât îi pune la un gard uscat propele verzi de stejar, mai bine taie-le și le pune pe foc.

58. Nevoia te duce pe unde nu ți-i voia.

59. Nevoia vinde, nevoia cumpără.

60. Ochiul văd, inima cere, dacă n-ai nici o putere!

61. Cel tânăr crede cite cioare sboară toate se mininecă.

62. Omu cade dintr'un copac și tot mai stă o leacă.

63. Nu se ieu doă pjei de pe-un bou.

64. Multe am tras și nu m'am ras, nici de asta nu m-oi tunde.

65. Capu să fie sănătos; belelele curg gîrlă.

66. Cînele bate, vîntu duce.

67. Apa, vîntu și gura lumii n'o poți opri.

68. Ferească Dumnezeu de gura satului.

69. Calu bătrîn nu se mai învață a merge la îmblet.

70. Calu unde te trîntește, acolo bate-l.

71. Vezi gozu din ochiu altuia și nu vezi bîrna din ochiu tău.

72. Întăi judecă-te pe tine ș'apoi judecă pe altu.

73. Bate apa'n piuă.

74. Bate apa să s'aleagă unt.

75. Barbatu multe zice, da femeia la dos le duce.

76. Calu și femeia se n'o dai pe mina altuia.

77. Cînele care bate nu mușcă furiș.

78. Să te ferească Dumnezeu de omu spin și roș.

79. Ce'i căciulă, nu-i tulpan, căciula poate se cadă și'n glod, și-o ia și-o scutură și-i tot căciulă,—da tulpanu cînd a cădea, apoi îi rău.

80. Ferește-mă Doamne de prieteni, că de dușmani știu eu să mă păzesc.

81. Apa trage la matcă și omu la teapă.

82. Tot țiganu îș laudă calu.

83. Din coadă de cîne, nu mai faci sită de matasă.

84. Să manînce ca cîinii prin gard.

85. Sîngele apă nu se face.

86. Inprumutu se dă cu vîrv și îndesat.

87. Mămăligă de rişniţă, peşte de undiţă, brînză n'avem, păpuşoi cumpăram, brava gospodari s'ntem.

88. Femeia nebătută, îi ca şi calu nesăcelat.

89. Dacă-i mai şti de toate, îmbătrineşti fără vreme.

90. Aşchia nu sare departe de trunchiu.

91. De departe-i trandafir şi de aproape borş cu ştir.

92. Bate feru cît îi cald.

93. Femeia şi cinele să nu crezi.

94. Barbatu şi calu să nu-l crezi, cînd îţi pare că merge mai bine, tocma atunci te trinteşte.

95. Nu ştiu, acum se fac (păduchi) ori nu mai încap.

96. Nu-s rari, da-s mari (păduchi).

97. Nu-i frumos cea ce-i frumos, şi-i frumos cea ce-i plăcut.

98. Nu-i frumoasă, da-i hăzoasă.

Auzite în mai multe localităţi

S. Mihăilescu

SFÎRŞITUL LUMII

(Credinţă populară)

Pină se va mîntui lumea, mai este o mie opt sute şi.... de ani; atunci din cauza unei secete mari, va fi o foamete îngrozitoare, cînd însuşi copilul va ţipa în pîtecele mării sale; mîncarea şi băutura vor lipsi aproape cu totul; în acel timp de nevoie va apărea Antihîrs umblînd cu un car închis, în care va zice că este pîne, însă înăuntru nu va fi de cît putregătură de arbori; şi cu alt car în care va fi un polohoc ud pe din afara şi sec înăuntru, şi va începe să amăgească lumea, zicîndu-le: veniţi la mine, căci eu sunt mai bun ca Dumnezeu, fiind-că el vă pedepseşte cu foamete şi cu sete. pe cînd eu vă dau şi pîne şi apă numai să vă supuneţi mie. Lumea va alerga cu mulţimea la el numai să capete pîne şi apă; atunci el îi va trimete să-şi ceară singuri, şi vor vedea că au fost amăgiţi, găsind putregălu

(*) De departe, calu nesăcelat; de aproape, îmbătrînit.

în loc de pîne, și apă din poloboc nu va curge, și așa Antihîrs va cutreera pămîntul, înșelînd popoarele, pînă va ajunge la Țarigrad, unde vor eși înaintea lui sfîntul Enoh, sfîntul Ilie și sfîntul Mina, cari sînt cu trupurile în cer și vor căuta să oprească pe Antihîrs zicîndu-i. „Ce umbli necuratule cu minciunile tale și înșeli lumea, du-te din naintea noastră în focul cel nestîns, unde îți este dat ție să locuiești și scapă lumea de amăgirile tale.. La aceste cuvinte Antihîrs se va înfuria, va scoate sabia și va tăia capetele sfinților ; sîngele va curge și va inunda pămîntul pînă în peptul calului ; pămîntul se va aprinde și va arde pînă la o adîncime de nouă coți. Dumnezeu va trimite după aceasta un vînt groznic, care va lua coada bouului și o va îndoi pe spate, așa va fi de mare și va spulbera cenușa pămîntului și o va duce în fundul mărilor, și mările se vor nărui; în urmă va da o ploaie grozavă, care va spala pămîntul și unde crește urzica, va crește portocalul, și în locul bozului, va crește chiparosul. După aceasta să va scula Rusul din țara Rusească, va merge și va cuprinde Țarigradul și atunci va fi o adevărată turmă și un păstor.

Perieni (Tutova)

G. Popescu

După nuntă

În sara zilei de cununie, se face masa cea mare ; cînd se închină paharele, vornicul zice:

Să trăiți jupîne mire
la mulți ani cu fericire,
să-ți dăruească Dumnezeu coronă Crăească
și știmă împărătească ;
să-ți dăruiască milostivul Dumnezeu
putera lui Samson
și mintea lui Solomon,
cu fii și fete să te îmulțești
și în bucuria lui Avram prorocul

cînd a luat toeag de 12 ani uscat în mină
ş'o inverzit neavînd rădăcină.

Acea bucurie să aveți şi D-voastră jupine Mire,
să curgă în casa D-v. griu şi untu-de-lemn
multu cu multu
cum curge Prutu
şi Prutu da în dunărea
şi Dunărea în Marea
şi stărşit nu mai are

Aşa şi din casă D-voastră să nu se mai sfîrşescă.

În sunetul cobzei şi viorei, în ciocănitul paharilor şi urarea nuntaşilor, trece această noapte a runţii ; pe feţele tuturor stă zugrăvită bucuria şi dacă mirele ş'a luat mireasă după inima sa, acum el de sigur este mult mai fericit de cît toţi împaraţii pămîntului.

Paşcani (Sireava)

M. Busuioc

BIBLIOGRAFIE

Lazar Şăineanu. Istoria filologiei române, studii critice, cu o prelaţă de B. P. Hasdeu. (Bucureşti, Socec, 1892. 5 lei). XVI şi 455 p. în 16.º

Cu o competenţă recunoscută deja, D. Şăineanu ni în-lăușează toată starea filologiei noastre. După ce ni arată cum sînt părerile linguiștilor din occident despre originea și natura limbei și a națiunii romine, limba pe care unii o confundau cu cea chineză, și după ce ni vorbește de poliglotii romini, ni arată cum se învăța gramatica în epoca fanarioților (1711—1812). D. Şăineanu dă dovezi pentru a spulbera afirmațiunile celor după ideea cărora, epoca fanarioților reprezintă o mare mișcare intelectuală în țările rominești. Cu multă dreptate întreabă d. Ș. : »unde este opera literară sau științifică, filologică sau istorică prin care vor fi ilustrat *celebritățile erudite ale grecilor, somitățile lor științifice?*» Și aceea operă, nu are existență. - Mai

departe, scoate în relief pe cei doi gramatici munteni : Ienăchiță Văcărescu și Iordachi Golescu: ni vorbește despre școala etimologică ardeleană sau curentul latinist despre tendința italianistă (Rădulescu) și școala fonetică bucovineanu (Pumnul). După ce face o privire critică asupra lexicografiei române, și după un frumos studiu despre elementele române în limbele străine, tratează despre starea actuală a filologiei române, capitol de mare însemnătate în care se arată adine cunoscător. Partea care ne interesează pe noi în special, Folklorul, o tratează d. Ș. cu tot interesul care-l merită. Ar trebui să cităm toate cele 46 pagini concise, în care apreciază cu mult destoinicie tot, dar tot ce s'a scris pînă acuma în domeniul cel vast al folklorului la noi în țară, pentru a da o idee despre această conștiincioasă lucrare. Cartea e scrisă într'un stil limpede și atragător și poate fi citită, cu ușurință și cu mult folos, de orî ce om cult, fără de a fi specialist în filologie.

A. G.

Periodice și jurnale

Gazeta Săteanului (R. Sarat), an. IX, No. 11 și 12 (Iuliu 1892) publica 6 cintece populare din Moldova și o poveste : »ulciorul nu merge de multe ori la apă că să întoarce odată fără toartă.» de *Elena D. O. Sevastos*; No. 13 și 14 (August) : 3 cintece și o poveste : »Tălhar pe tălhar nu-l fură,» de aceeaș; No. 15 și 16 (Septembre): 4 cintece de aceeaș.

Lumină pentru toți (București), An. VII, No. 10, D. *Bălășel de la Ștefănești* publică o baladă » Voinicul și Corbii,» iar d. P. Dulfu, publică : »nemulțumitorului i să ia darul; poveste populară. E o versificare ușoară, fără nici o importanța pentru folclor

Revue des traditions populaires. t. VII, No. 8-9 (August-Septembre 1892) publică : *Devinettes populaires roumaines* par Arthur Gorovei (O colecție de cimilituri românești, traduse în franțuzește).